

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, 2007. évi december hó 11. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A különösen nagy értékre elkövetett sikkasztás büntette és más bűncselekmények miattfolyamatban volt büntetőügyben a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Fővárosi Bíróság 4.B.356/2001/284. számú ítéletét a VI. rendű terhelt tekintetében megváltoztatja, az említett terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés felfüggesztésének próbaidejét 2 (kettő) évben határozza meg.

Egyebekben a megtámadott határozatot - a VI. rendű terheltre vonatkozó részében - hatályában fenntartja.

A felülvizsgálat során felmerült 3.900 (Háromezer-kilencszáz) Ft bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Bíróság a 2006. december 13-án kihirdetett és a VI. r. terhelt tekintetében erre irányuló perorvoslatok hiányában a kihirdetéskor jogerőre emelkedett 4.B.356/2001/284. számú ítéletével a VI. r. terheltet társtettesként elkövetett jelentős vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntette miatt 8 hónap börtönbüntetésre ítélte, amelynek végrehajtását 1 év próbaidőre felfüggesztette. A terheltet a büntetett előéletéhez fűződő hátrányok alól előzetesen mentesítette. A felmerült bűnügyi költségből külön kötelezte 300.689 Ft megfizetésére.

A terhelt személyi körülményei körében rögzítette, hogy nevezett közgazdasági technikumot végzett. Rokkantsági díjas, havi 50.000 Ft

nyugdíjjal. Más személy eltartásáról nem gondoskodik. Vagyonát egy lakásingatlan képezi. Büntetlen előéletű.

Az ítéleti tényállás a felülvizsgálatban irányadó részének (B/8/A. pont) lényege szerint a Nyugdíjpénztár (továbbiakban: Nyugdíjpénztár, illetve Pénztár) alapítását a tagok az 1995. augusztus 7. napján tartott alakuló Közgyűlésen határozták el. A Fővárosi Bíróság általi nyilvántartásba vételre 1995. október 18-án került sor. A Pénztár elnevezését az 1997. december 19-én tartott Közgyűlésen megváltoztatták, ennek bírósági bejegyzése azonban nem történt meg.

AVI. r. terheltet - aki a szövetkezetnél irodavezetőként, illetőleg pénztárosként dolgozott, és a megalakulás időpontjától a Pénztár igazgatótanácsának tagja volt - az 1997. december 19-i Közgyűlésen az igazgatótanács elnökévé választották. Az alapszabály szerint a Pénztár képviselőjére az igazgatótanács elnöke önállóan jogosult volt. A Nyugdíjpénztár vagyonával történő gazdálkodásra, befektetéseire, az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló 1993:XCVI. törvény (Öpt.) mellett előbb az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárak egyes gazdálkodási szabályairól szóló 6/1994. (I.21.) Korm. rendelet, majd 1998. január 1. napjától az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárak befektetési és gazdálkodási szabályairól szóló 267/1997. (XII.22.) Korm. rendelet vonatkozott.

Működése során a Pénztár vagyona a 10 millió forintot nem haladta meg.

A VI. r. terhelt és a VII. r. terhelt - az I. r. terhelt utasítására - a jogszabályi és alapszabályi rendelkezések megsértésével, vagyonkezelői kötelességét megszegve az 1997-es és az 1998-as év során egy részvénytársaság részére a nyugdíjpénztár nevében adott megbízásokkal, illetve a az Rt-vel kötött adásvételi szerződésekkel a nyugdíjpénztár vagyonát a egy másik részvénytársaság által kibocsátott befektetési jegyekbe fektette.

Ennek során a Nyugdíjpénztár mintegy 8.456.450 Ft vagyonából 7.744.000 Ft-ot fektetett ezekbe a befektetési jegyekbe. Cselekményével a VI. r. és VII. r. terhelt a nyugdíjpénztárnak 7.744.00 Ft vagyoni hátrányt okozott, amely nem térült meg.

A jogerős ítélet ellen törvényes határidőn belül a Fővárosi Fellebbviteli Ügyészség élt felülvizsgálati indítvánnyal (Bf.339/2007/1-1. szám) a VI. r. terhelt terhére, a kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtásának anyagi jogszabályt sértő tartamú felfüggesztése miatt, a próbaidő anyagi jogszabályoknak megfelelő megállapítása végett (Be.416.§-a (1) bekezdésének b) pontja).

Az indítványban kifejtettek szerint az elsőfokú bíróság a cselekmény minősítése, illetőleg a büntetés kiszabása során „vegyesen” alkalmazta a cselekmény elkövetéskor hatályban volt, valamint az elbíráláskor hatályban levő büntető törvényt, amire nincs törvényes lehetőség.

A Btk.-nak a cselekmény elkövetésekor hatályban volt rendelkezései szerint a 7.744.000 Ft vagyoni hátrány különösen nagy, ehhez képest a cselekmény különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntettének minősül (Btk.138/A.§ c) pontja, 319.§ (3) bekezdés c) pontja). Ebben az esetben a büntetési tétel 2 évtől 8 évig terjedő szabadságvesztés, és a Btk.87.§ (2) bekezdés c) pontjának kimerítő alkalmazásával kiszabható legkisebb büntetés is 1 év szabadságvesztés. A Btk.89.§ (3) bekezdése szerint a büntett miatt kiszabott szabadságvesztés végrehajtása 1 évtől 5 évig terjedő próbaidőre függeszthető fel.

Az elkövetéskori törvény fenti rendelkezéseihez képest így törvénysértő a Fővárosi Bíróság által alkalmazott minősítés és a kiszabott szabadságvesztés tartama, ugyanakkor törvényes a próbaidő 1 éves tartama.

A büntető törvénynek a cselekmény elbírálásakor hatályos rendelkezései szerint a 7.744.000 Ft összegű vagyoni hátrány jelentős vagyoni hátránynak, (Btk.138/A.§ c) pontja) ehhez képest a cselekmény jelentős vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntettének (Btk.319.§ (3) bekezdés b) pontja) minősül. Ezen cselekmény büntetési tétele 1 évtől 5 évig terjedő szabadságvesztés, és a Btk.87.§ (2) bekezdés d) pontjának alkalmazásával 1 évnél rövidebb szabadságvesztés is kiszabható. A szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén viszont a próbaidő büntett miatt legkevesebb 2 év lehet.

Mindebből következően a jelen esetben a cselekmény elbírálásakor hatályos büntető törvény tesz lehetővé enyhébb elbírálást, így a Btk.2.§-a alapján a Fővárosi Bíróságnak azt kellett volna alkalmaznia. Ehhez képest azonban törvénysértő a felfüggesztés próbaidejének 1 évben történt meghatározása.

A Legfőbb Ügyészség BF.1221/2007. számú átiratában - és képviselője a nyilvános ülésen - a felülvizsgálati indítványt indokai alapján fenntartotta.

A védő az anyagi jogszabályoknak megfelelő határozat meghozatalát kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a támadott határozatot a felülvizsgálattal érintett VI. r. terhelt tekintetében az indítványban megjelölt, a

Be.416.§ (1) bekezdés b) pontja szerinti okból vizsgálta felül.

Ennek során a Be.423.§-a (1) bekezdésének megfelelően az alapügyben megállapított tényállás a felülvizsgálatban is irányadó volt.

Vizsgálatának eredményeként a Legfelsőbb Bíróság az indítványt indokai alapján alaposnak találta.

A hűtlen kezelés bűncselekményét az irányadó tényállás szerint 7.774.000 Ft vagyoni hátrányt okozva elkövető terhelt vonatkozásában - a Btk.2.§-ának alkalmazásával kapcsolatban kialakult bírói gyakorlatra figyelemmel - egyértelműen az elbíráláskor hatályos jogszabályi rendelkezések azok, amelyek összhatásukban kedvezőbbek. E rendelkezések teszik lehetővé ugyanis a cselekmény enyhébb, 1 évtől 5 évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett, jelentős értékre elkövetett, hűtlen kezelés büntettként minősítését (Btk.319.§-ának (1) bekezdése és (3) bekezdés b) pontja) és ezen büntetési tétel mellett a Btk.87.§ (2) bekezdés d) pontjának alkalmazásával a büntetési tétel 1 éves alsó határánál enyhébb szabadságvesztés büntetés kiszabását.

Ugyanakkor ezen rendelkezések szerint a büntett miatt kiszabott szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén a próbaidő tartama 2 évtől 5 évig terjedhet (Btk.89.§-ának (3) bekezdése).

Ez azonban az összességében kedvezőbb megítélést arra figyelemmel sem teheti kétséggé, hogy az elbíráláskori szabályoknak megfelelő súlyosabb - különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntette szerinti - minősítés és a 2-től 8 évig terjedő, legfeljebb 1 évig enyhíthető büntetési keret mellett a korábbi szabályozás szerint a büntett miatt kiszabott szabadságvesztések felfüggesztésének próbaideje 1 évtől kezdődött.

A kifejtetteknek megfelelően a cselekmény jelentős vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntettének minősítése, az enyhítő szakasz alkalmazásával kiszabott szabadságvesztés tartama a Btk. 2. §-ára figyelemmel megfelel az elbíráláskor hatályos jogszabályoknak. Ehhez képest azonban téves a jogi indokolásban a Btk.319.§ (3) bekezdés c) pontjára utalás, és anyagi jogszabályt sért a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése körében a próbaidő 1 évben történt meghatározása.

Ezért a Legfelsőbb Bíróság - egyetértve a Fővárosi Bíróság álláspontjával abban, hogy a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése a törvény által lehetővé tett legrövidebb tartamú próbaidőre indokolt - az elsőfokú bíróság ítéletét a VI. r. terhelt tekintetében megváltoztatta, és a terheltre kiszabott szabadságvesztés büntetés felfüggesztésének próbaidejét 2 évben határozta meg.

Egyebekben a megtámadott határozatot a VI. r. terheltre vonatkozó részében hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárás során kirendelt védői díjként felmerült bűnügyi költséget a Be.429.§-ának (1) bekezdése alapján az állam viseli.

A Legfelsőbb Bíróság határozata elleni fellebbezést a Be.3.§-ának (4) bekezdése zárja ki.

Az ismételt felülvizsgálati indítványt tilalmáról a Be.418.§-ának (3) és 421.§-ának (3) bekezdése rendelkezik.

A Legfelsőbb Bíróság ítélete a Be.420.§-ának (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2007. december 11.

Dr. Belegi József s.k. a tanács elnöke, Dr. Szabó Péter s.k. előadó bíró, Dr. Mészár Róza s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

*bíróági tisztviselő
MGy*